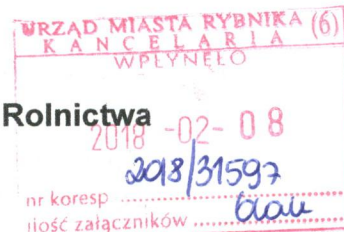

PROTOKÓŁ nr 29/2018
z posiedzenia Komisji Przemysłu Górniczego, Ekologii i Rolnictwa
Rady Miasta Rybnika

I

1. Posiedzenie odbyło się w dniu 29 stycznia 2018 r. o godz. 16.00 w sali nr 108 Urzędu Miasta w Rybniku. Komisji przewodniczył radny Tadeusz Białous, zaś protokołował radny Krzysztof Szafraniec.
2. Lista obecności w załączeniu do niniejszego protokołu.
3. Członkowie Komisji przyjęli następujący porządek posiedzenia:
  - 3.1. Otwarcie posiedzenia Komisji.
  - 3.2. Omówienie skutków wstrząsów wysokoenergetycznych oraz likwidacja szkód górniczych wywołanych eksploatacją złóż przez oddział KWK ROW Ruch Marcel.
  - 3.3. Sprawy bieżące.
  - 3.4. Zakończenie posiedzenia.

II.

Ad. 3.1

Posiedzenie otworzył Przewodniczący Komisji, który powitał zaproszonych gości oraz członków Komisji, jednocześnie przedstawił członkom Komisji porządek obrad. Radny Henryk Cebula zapytał dlaczego nie ma na posiedzeniu przedstawicieli Ruchu Rydułtowy bo też miał miejsce wstrząs wysokoenergetyczny o sile 10^6 J spowodowany eksploatacją tej kopalni? Przewodniczący Komisji stwierdził, że spotkanie zostało zaplanowane tylko z przedstawicielami Ruchu Marcel.

Ad. 3.2

Przedstawiciel KWK ROW Ruch „Marcel” Piotr Grabowski przedstawił, w formie prezentacji zakres eksploatacji górniczej prowadzonej w rejonie dzielnicy Niedobczyce wraz z prognozą wpływów. Zgodnie z Planem Ruchu na lata 2016-2018, Kopalnia ROW Ruch Marcel prowadzi w partii niedobczyckiej eksploatację ściany M-1 w pokładzie 712/1-2. Jej eksploatacja rozpoczęła się w marcu 2017 roku, natomiast z uwagi na zagrożenie pożarowe w lipcu 2017 r. wstrzymano jej eksploatację, którą ponownie rozpoczęto w listopadzie 2017 roku. Planowany termin zakończenia eksploatacji to marzec 2018 roku. Wpływy eksploatacji prowadzonej ściany M-1 nie przekroczą prognoz przedstawionych w planie ruchu. Nie zostanie przekroczona II kategoria terenu górniczego, co potwierdzają dotychczas przeprowadzone pomiary geodezyjne na sieci obserwacyjnej. Eksploatacja ściany M-1 zlokalizowana jest w granicach administracyjnych miasta Rybnika. W pokładzie 712/1-2 zakończona została już wcześniej eksploatacja ścian M-2, M-3, M-4 i M-5. W 2018 roku jest planowana także eksploatacja części ściany M-6 (około 1/3 ściany). Ze względu na zagrożenie tapnięciami pozostała część tej ściany nie będzie eksploatowana. Ponadto

projektowana ściana M-9 zostanie wyłączona z eksploatacji. Dla eksploatacji projektowanej w Planie Ruchu 2016 – 2018 przedstawione zostały kategorie deformacji, osiadania, przyspieszenia drgań, prędkości i intensywności drgań.

Następnie prelegent przedstawił:

- zestawienie stanowisk sejsmometrycznych w KWK ROW Ruch Marcel – w Rybniku zlokalizowane są 4 stanowiska: ul. Orzechowa 16, ul. Odległa 19, byłe Gimnazjum nr 11, ul. Modrzewiowa 8 oraz 2 stanowiska w Markłowicach: Plebania Kościoła Św. Stanisława, Biskupa i Męczennika i ul. Ogrodowa 8.

- wykaz wstrząsów wysokoenergetycznych wygenerowanych w 2016 (11 wstrząsów), 2017 (10 wstrząsów) i 2018 roku eksploatacją w pokładzie 712/1-2 w Ruchu Marcel. W 2018 roku miały miejsce 2 wstrząsy w dniu 18 stycznia, pierwszy o godzinie 15.30 o sile $2,5 \times 10^6$ J i drugi o godzinie 19.50 o sile $4,8 \times 10^7$ J.

- położenie stanowisk sejsmometrycznych oraz ognisk wstrząsów wygenerowanych w 2016 i 2017 oraz 2018 roku na tle prowadzonej eksploatacji Ruchu Marcel

- eksploatację prowadzoną na terenie Miasta Rybnika przez Ruch Marcel i Ruch Rydułtowy – najbliższej wyeksploatowanej przez Ruch Marcel ściany M-5 jest ściana VII E-E1 w pokładzie 703 eksploatowana przez Ruch Rydułtowy.

Dane o zarejestrowanych wstrząsach zgłoszono telefonicznie do Pogotowia Gazowego w Zabrze i Rybniku oraz Centrum Zarządzania Kryzysowego w Rybniku. Kopalnia powiadomiła także o zaistniałym wstrząsie pozostałych gestorów sieci infrastruktury technicznej oraz spółdzielnie mieszkaniowe, celem dokonania przez nich oględzin w swoich obiektach. Na dzień dzisiejszy, nie odnotowano oraz nie otrzymano zgłoszenia od gestorów sieci uzbrojenia terenu o wystąpieniu awarii w w/w sieciach. W wyniku zaistniałych wstrząsów na kopalnię wpłynęło kilkadziesiąt zgłoszeń telefonicznych od mieszkańców dzielnicy Niedobczyce dotyczących odczuwalności tego zjawiska oraz o powstałych uszkodzeniach budynków (87 zgłoszeń, z czego 18 wyłącznie o odczuwalności a 69 o uszkodzeniach). Służby kopalni przeprowadziły oględziny w budynkach, których właściciele zgłosili uszkodzenia oraz w wytypowanych budynkach znajdujących się w rejonie epicentrum wstrząsów (w tym budynków użyteczności publicznej). W wyniku przeprowadzonych oględzin w żadnym budynku nie stwierdzono uszkodzeń konstrukcyjnych, nie stwierdzono zagrożenia w użytkowaniu budynków, stwierdzono natomiast spękania oraz liczne zarysowania tynków zewnętrznych i wewnętrznych, zarysowania na glazurze, drobne uszkodzenia elementów wykończeniowych, zarysowania na złączach płyt kartonowo – gipsowych, poluzowanie dachówek (1 przypadek). W jednym przypadku stwierdzono pęknięcia wkładu okiennego oraz odnowienie pęknięcia komina. W dalszym ciągu na kopalnię wpływają pisemne wnioski od mieszkańców dotyczące uszkodzeń po wstrząsie.

Na doraźnym posiedzeniu Zespołu ds. Tępań i Zagrożenia Zawałowego KWK ROW Ruch Marcel w składzie poszerzonym o specjalistów, przeanalizowano stan zagrożenia tępańiami w rejonie ściany M-1 w pokładzie 712/1-2. Jako przyczynę wystąpienia analizowanych wstrząsów uznano pęknięcie warstw stropu zasadniczego pokładu 712/1-2 i 712/1-2–713/1, a w związku z tym naruszenie

równowagi piaskowca „zameckiego” (zalegającego ok. 280 m nad pokładem). Przyczyny oraz charakter zaistniałego wstrząsu wskazują, że był to tzw. wstrząs regionalny. Nie jest on typowym wstrząsem związanym bezpośrednio z prowadzoną eksploatacją – eksploatacja ścian M-1 w pokładach 712/1-2 i 712/1-2–713/1 była przyczynkiem jego wystąpienia.

Plan i usuwanie szkód górniczych spowodowanych eksploatacją KWK ROW Ruch Marcel za 2017 rok. zakładał naprawę 153 obiektów o wartości 1915,0 tys. zł. Zrealizowano naprawy w 109 obiektach, a 43 obiekty znajdują się w toku robót. Wartość poniesionych nakładów finansowych wyniosła 1385,7 tys. zł. co stanowi ok. 72,4 % zaplanowanych nakładów.

Plan usuwania szkód górniczych spowodowanych eksploatacją KWK ROW Ruch Marcel na 2018 rok zakłada naprawę 155 obiektów o wartości 1004,0 tys. zł.

Po przedstawionej prezentacji przystąpiono do dyskusji.

Pełnomocnik Prezydenta ds. Górnictwa Jacek Herok stwierdził, że mieszkańcy Niedobczyc i Niewiadomia spotykają się z dość częstymi wstrząsami wywołanymi eksploatacją prowadzoną w rejonie Rydułtów. W dniu 18 grudnia wstrząsy zaczęły się już wcześniej. Rano miał miejsce wstrząs o sile $2,6 \times 10^6$ J w Ruchu Rydułtowy. Później miały miejsce 2 wstrząsy z Ruchu Marcel o sile $2,5 \times 10^6$ J i $4,8 \times 10^7$ J. Prawie codziennie są wstrząsy w Ruchu Rydułtowy, które są odczuwalne w Rybniku. Wymagane jest szybkie usuwanie szkód i uspakajanie mieszkańców, że żyjemy w terenie górniczym.

Brunon Baszczok Przewodniczący Rady Dzielnicy Niewiadom stwierdził, że nie było informacji, iż Ruch Marcel będzie prowadził eksploatację w tym samym rejonie co Ruch Rydułtowy. Złożył wniosek o zorganizowanie spotkania przedstawicieli zarówno Ruchu Marcel jak i Rydułtowy z mieszkańcami Niewiadomia. Ponadto stwierdził, że brak jest protokołów z poprzednich spotkań przedstawicieli kopalni z mieszkańcami. Następnie głos zabrał Naczelnny Inżynier Ruchu Marcel Jacek Kowalczuk, który powiedział, że pod Niewiadomiem po wyeksploatowaniu pokładu 703 będzie wydobywany pokład 712 i 713. Stwierdził również, że kopalnia nie odżegnuje się od spotkań z mieszkańcami.

Radny Henryk Cebula zarzucił przedstawicielom kopalni, że po wstrząsie trudno jest dodzwonić się do kopalni, nawet dyspozytor nie odbiera wtedy telefonów.

Naczelnny Inżynier Jacek Kowalczuk odpowiedział na ten zarzut - po wstrząsie jest dużo telefonów, ale wszyscy są wtedy zajęci, w pierwszej kolejności trzeba zabezpieczyć pracę zakładu i zadbać o bezpieczeństwo górników, trudno jest w tym momencie zareagować na wszystkie zgłoszenia mieszkańców. Zapewnił, że każde zgłoszenie zostanie przyjęte i potraktowane bardzo poważnie.

Radny Tadeusz Białous zapytał czy zgłoszenie szkód, które nie zostały naprawione od trzech lat trzeba zgłosić ponownie?

Dyrektor Jacek Kowalczuk - jeżeli w tym samym miejscu są następne szkody to proponujemy oddalenie w czasie naprawy szkód aby załatwić sprawę całościowo. Naprawy są wtedy wykonywane po przejściu eksploatacji, chyba że uszkodzenie stwarza zagrożenie wtedy naprawy są wykonywane niezwłocznie.

Radny Wojciech Kiljańczyk zapytał czy Urząd Górniczy wydał jakieś decyzje po wstrząsie z dnia 18 stycznia br. oraz jaki jest postęp eksploatacji i jakie są możliwości ograniczenia częstotliwości wstrząsów?

Odpowiedzi na te pytania udzielił Jacek Kowalczyk Naczelnny Inżynier Ruchu Marcel. Okręgowy Urząd Górniczy w Rybniku jest informowany na bieżąco o wstrząsie i szkodach górniczych. Nie było zaleceń Urzędu Górniczego. Stwierdził również, że kopalnia nie ma wpływu na częstotliwość wstrząsów. Ponadto aktywność Ruchu Rydułtowy jest dużo większa niż Marcela. Prowadzone są badania sejsmologiczne na podstawie których można prognozować zwiększenie koncentracji naprężeń. Wstrząsy są wtedy gdy pęka warstwa piaskowca. Jeżeli chodzi o postęp eksploatowanej ściany to jest on w granicach 5,5 – 5,8 m/dobę. Zmniejszenie postępu ściany nie wpływa na częstotliwość wstrząsów.

Radny Andrzej Wojacek stwierdził, że ważne jest aby wszystkie szkody były naprawiane i zapytał ile jeszcze ścian kopalnia planuje do eksploatacji?

Dyrektor Kowalczyk oznajmił, że do wydobycia pozostała jeszcze jedna ściana i eksploatacja przeniesie się pod teren Markłowic. Ponadto podkreślił, że jeżeli jest potrzeba spotkania z mieszkańcami to na pewno w takim spotkaniu przedstawiciele kopalni wezmą udział. Spotkania takie odbywają się raz do roku w Niedobczycach. Jeżeli jest potrzeba częstszych spotkań to też nie stanowi to problemu. Dyrektor poprosił o zorganizowanie spotkania z mieszkańcami w Niewiadomiu.

Adam Niespodziany Przewodniczący Zarządu Dzielnicy Niedobczyce potwierdził, że są organizowane spotkania z mieszkańcami. Informacje o terminie są m.in. w radzie dzielnicy i kościołach.

Pełnomocnik Prezydenta ds. Górnictwa Jacek Herok stwierdził, że wstrząsy przenoszą się z Kopalni Rydułtowy pod Niewiadom. Wstrząsy te nie przekraczają wstrząsów prognozowanych. Ponadto budynki były sprawdzane pod kątem odporności na eksploatację górnictwem.

Radny Tadeusz Białous podkreślił potrzebę zorganizowania w najbliższym czasie spotkań przedstawicieli Ruchu Rydułtowy i Marcel z mieszkańcami dzielnic Niedobczyce i Niewiadom.

Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku Stefan Spyra poinformował, że w tym dniu był wstrząs w Kopalni Bielszowice o sile 5×10^8 J oraz były też wstrząsy po stronie czeskiej. Stwierdził także, że ze względu na wstrząsy eksploatacja w Ruchu Rydułtowy musi zostać przeprojektowana – planuje się zmianę kolejności eksploatacji pokładów. Ze względu na zagrożenie tąpnięciami ograniczona zostanie eksploatacja ściany M-6 w Ruchu Marcel, a także projektowana ściana M-9 zostanie wyłączona z eksploatacji. Nowe koncesje muszą być opiniowane przez RDOŚ i może być problem z uzyskaniem koncesji jeżeli przedsiębiorca nie zawrze ugód z mieszkańcami. Przedsiębiorcy muszą też zadbać o współpracę z samorządami. Dyrektor wraził otwartość na wszelkie kontakty z mieszkańcami.

Pełnomocnik Prezydenta ds. Górnictwa Jacek Herok oznajmił, że w kopalniach Marcel i Jankowice nie przewiduje się eksploatacji pod Rybnikiem. Nową koncesję

posiadają Chwałowice, które w procesie starania się o koncesję ściśle współpracowały z miastem Rybnik.

Dyrektor Stefan Spyra dodał, że Urząd Górniczy jest właściwie do kontroli realizacji wydobywania i nie ma nic do powiedzenia przy wdawaniu koncesji.

Grzegorz Juzek Przewodniczący Rady Dzielnicy Niedobczyce zwrócił uwagę na wtórne efekty wstrząsów. Po wstrząsie ujawniają się osiadania i szczeliny tam gdzie były pęknięcia. Po wstrząsach następuje aktywacja starych zrębów.

Po dyskusji Pan Piotr Grabowski przedstawił informacje na temat regulacji potoku Niedobczyckiego na odcinku od ulicy Wypandów do ujścia do rzeki Nacyny. Kopalnia na etapie uzgodnień z Urzędem Miasta Rybnika dokonanych do planu Ruchu na lata 2016 - 2018 zadeklarowała wykonanie regulacji potoku Niedobczyckiego po zakończeniu eksploatacji ścian M-3 i M-2 w pokładzie 712/1-2 i ujawnieniu się ich wpływów na powierzchnię terenu. Na dzień dzisiejszy w pełnym zakresie ujawniły się dopiero wpływy ścian M-5 i M-4 eksploatowanych w latach 2012 - 2014.

Zrealizowane prace: wykonano niezbędne koszenie, usunięto drzewo ograniczające przepływ wody, rozebrano przepust ograniczający przepływ wody, wybudowano nowy przepust, pogłębiono oraz wyregulowano koryto potoku pomiędzy mostem na ulicy Janasa i rzeką Nacyną oraz wykonano częściowe odmulenie cieku od mostu na ulicy Janasa w stronę ulicy Wypandów.

Ad. 3.3

Sprawy bieżące – nie było.

Ad. 3.4

Przewodniczący podziękował za udział w spotkaniu Komisji i zamknął posiedzenie Komisji.

III.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokołował:

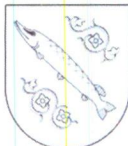

Krzysztof Szafraniec

Przewodniczący
Komisji Przemysłu Górniczego,
Ekologii i Rolnictwa

Tadeusz Białous

RADA MIASTA RYBNIKA
ul. BOLESŁAWA CHROBREGO 2
44-200 RYBNIK

Rybnik, dnia 29 stycznia 2018 r.

BR.0012.9.2018

2018-12121

**LISTA OBECNOŚCI NA POSIEDZENIU KOMISJI PRZEMYSŁU
GÓRNICZEGO, EKOLOGII I ROLNICTWA W DNIU 29 STYCZNIA 2018 R.**

Lp.	IMIE I NAZWISKO	FUNKCJA	PODPIS
1.	Tadeusz Białous	Przewodniczący Komisji	<i>Białous</i>
2.	Krzysztof Szafraniec	Wiceprzewodniczący Komisji	<i>Szafraniec</i>
3.	Jerzy Lazar	Członek	<i>Lazar</i>
4.	Andrzej Wojacek	Członek	<i>Wojacek</i>
5.	Krystyna Wałach	Członek	<i>usprawiedliwiona</i>
6.	Andrzej Oświecimski	Członek	<i>usprawiedliwiony</i>
7.	Anna Gruszka	Członek	<i>usprawiedliwiona</i>
8.	Wojciech Kiljańczyk	Członek	<i>Kiljańczyk</i>
	GOŚCIE:		
	<i>Jan Olzawa</i>	<i>Radny</i>	<i>Olzawa</i>
	<i>Ryszard Woźniak</i>	<i>RD Niewiadom</i>	<i>Woźniak</i>
	<i>Adam Niespodziany</i>	<i>RD Medoboyce</i>	<i>Niespodziany</i>
	<i>Piotr Grabowski</i>	<i>KWK ZOH Zuch Tarcel - TARG-112</i>	<i>Grabowski</i>
	<i>ŁUKASZ DWORNIK</i>	<i>radny Rybnika</i>	<i>DworNIK</i>
	<i>Bartłomiej Brunon</i>	<i>P.P.D.2 Nizziata</i>	<i>Brunon</i>
	<i>Janek Kowalcuk</i>	<i>DT - KWK BOW Ruch, Mord</i>	<i>Kowalcuk</i>
	<i>Stefan Spyrka</i>	<i>D - OUG w Rybniku</i>	<i>Spyrka</i>
	<i>GREGOR JERZAK</i>	<i>RD2. Medoboyce</i>	<i>Jerzak</i>
	<i>HENRIK CEBULA</i>	<i>R.M. RYBNIK</i>	<i>Cebula</i>
	<i>Janek HEROK</i>	<i>UM Rybnika</i>	<i>Herok</i>

NESOD: 2018-12121

Przyg.: BR/90

1/1

PROSEAN KADWIN
LIVISZ KOSFK

Nacelnik Urz. Ekologii
Dariusz R.M.

(Potwierdzenie)